

31 d'agost 1980

El llenguatge

La Rambla de Figueres

Legim, amb estupefacció, l'anunci d'un acte que s'ha de celebrar a «les Rambles» de Figueres, la capital de l'Alt Empordà, i suposem que els figuerencs, si és que l'han llegit, en deuen haver experimentat encara molt més que nosaltres.

Coneixem bé Figueres i ens consta que de rambla només n'hi ha una: la Rambla. Un passeig de gran bellesa, això sí, on havíem tingut el goig de passejar moltes vegades, a l'ombra d'uns plàtans opulents o aguantant, a l'hivern, els embats furiosos de la tramuntana, però més aviat no gaire llarg, sense cap carrer travessar ni res que el fragmentés. Doncs, formant una unitat ben clara i indivisible, que no presenta cap detall que pugui justificar la seva denominació en la forma del plural, la qual, d'altra banda, és totalment insòlita i desconeguda per part dels figuerencs i dels empordanesos en general.

L'anunci a què ens referim ha estat redactat, és clar, per barcelonins, molts dels quals s'han avesat a denominar d'aquesta manera, les Rambles, el popular passeig de la capital que, des de la plaça de Catalunya, mena fins al port. Ja ens hem referit algun cop a la inconveniència d'aquesta forma del plural motivada per la divisió a què la nomenclatura oficial de Barcelona va sotmetre aquesta via urbana i també, diríem, per una forta tendència actual a pluralitzar abusivament. (Qualsevol petit talleret ostenta avui la pomposa denominació «Tallers»). I, parlant de la de Barcelona, dir les Rambles en lloc de la Rambla és avui un fet tan usual que gairebé sembla que cal resignar-s'hi. Però fer extensiu aquest ús quan és qüestió del passeig d'una altra població ens sembla ja un fet més greu, en el qual caldria tenir molt de compte a no reincidir. El fet, efectivament, es presta a moltes reflexions i no seria gens estrany que agi hi volgués veure un reflex d'aquest centralisme barceloní que tant ens ha estat retret.

Són nombroses les ciutats i viles de Catalunya amb un passeig principal amb aquesta mateixa denominació, justificada, en la majoria dels casos —quan el topònim urbà és autèntic— perquè el passeig segueix el curs d'una antiga riera, que és el que vol dir rambla com a terme geogràfic. I aquestes vies urbanes són unànimement anomenades la Rambla denominació que cal respectar escrupolosament. Farem ben fet, doncs, els barcelonins, d'abstenir-nos d'exportar els nostres defectes i, més aviat, d'aprofitar tants d'exemples que ens poden ésser ben útils.

Albert Jané